

**Профіль освітньої програми "Історія та археологія"
Спеціальності 032 Історія та археологія**

1-Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Природничо-географічний факультет, Кафедра історії та археології
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Обмеження щодо форм навчання	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії в галузі знань 03 Гуманітарні науки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Доктор філософії» Спеціальність 032 Історія та археологія Освітня програма «Історія та археологія»
Передумови	Наявність ступеня магістра, спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: об'єкт вивчення – процес професійної історичної освіти здобувачів III освітньо-наукового рівня, всього комплексу кваліфікації викладача історії та інших науковців історичного профілю навчання.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців історичної освіти, здатних застосовувати набуті знання, загальні і предметні і компетентності у сфері наукового історичного дослідження;</p> <p>- доктор філософії галузі освіти має оволодіти поглибленими теоретичними та практичними знаннями, і сталими професійними навичками за своєю спеціальністю задля здійснення управлінської, адміністративної, моніторингової, викладацької і науково-дослідної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: програма орієнтований на професійну підготовку та наукові дослідження у галузі фахової історичної</p>

	<p>освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: програма ґрунтується на теоретичних дослідженнях і практичних наукових результатах в галузі історичної науки та її сучасного стану в Україні.</p> <p>Інструменти та обладнання: бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дають змогу досягати цілей навчання.</p>
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (наукового) рівня вищої освіти.
2–Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-наукової програми доктора філософії на основі ступеня магістра становить 43 кредити ЄКТС.</p> <p>Обов'язкові освітні компоненти - 31 кредит ЄКТС, 930 год.</p> <p>Вибіркові освітні компоненти - 12 кредитів ЄКТС, 360 год.</p>
3-Мета освітньої програми	
Розвинути у здобувачів комплекс дослідницьких, аналітичних й практичних навичок у предметній галузі, за рахунок професійного володіння компетентностями критичного мислення й поглибленого розуміння ролі історії, історичного процесу та історичного дослідження.	
4-Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, з орієнтацією на підготовку аспірантів у області історії та інших історичних спеціальностей.
Основний фокус освітньої програми	<p>Програма орієнтований на професійну підготовку та наукові дослідження у галузі фахової історичної освіти та ґрунтується на теоретичних дослідженнях і практичних наукових результатах в галузі історичної науки та її сучасного стану в Україні.</p> <p>Ключові слова: вища освіта і історія; історичне дослідження; археологія та науковий пошук; історична аналітика, історіографія, історичні джерела .</p>

Особливості програми

Програма спрямована на професійний розвиток аспірантів у галузі історичної освіти.

Освітня складова розрахована на 6 семестрів, 43 кредити ЄКТС.

Компоненти програми забезпечують:

формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду; представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності;

здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраним фахом, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;

набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять.

5-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері освіти. Адміністративна та управлінська діяльність у сфері освіти. Посади згідно класифікатора професій ДК 003:2010 України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (ректор, начальник) закладу вищої освіти (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету та ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), науковий співробітник (2213.1). Місце працевлаштування. Міністерство освіти і науки України, заклади педагогічної освіти, система управління. Вимогами до посад є наявність завершеного навчання, проведення досліджень високого рівня та досвід роботи в архівах, дослідницькій і викладацькій сферах у вищих навчальних закладах й науково-дослідницьких установах</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливість навчання за програмою другого (наукового) рівня вищої освіти.</p>
<p>6-Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Викладання і навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, академічної свободи, проблемно-орієнтованого та диференційованого навчання, самонавчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання. Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами та стейкхолдерами і академічною спільнотою, залучення до консультування здобувачів психологів-практиків; сприяння участі здобувачів у науковій діяльності. Реалізується через кредитно трансферну систему організації навчання, на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості. Викладання проводиться у формі: лекцій і практичних занять, самостійної роботи на основі</p>

	<p>підручників, вивчення сучасних наукових джерел та з використанням елементів дистанційного навчання (на платформі Moodle), консультацій з викладачами, виробничої практики, підготовки дисертаційної роботи (єдність навчання через дослідження).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою.</p> <p>Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з виробничої практики, захист дисертаційної роботи.</p> <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p> <p>Атестація проводиться у формі публічного захисту з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня. Передбачається можливість апеляції.</p>
<p>7-Перелік компетентностей випусника рівня доктора філософії</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Концептуальні та методологічні знання в галузі історії та археології; набуття спеціалізованих умінь, навичок та методик, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійно-наукової діяльності</p>

**Загальні
компетентності (ЗК)**

ЗК 1 Знання і розуміння предметної області та професії, вміння застосовувати відповідні навички в теорії та практичних ситуаціях

ЗК 2 Розробка та реалізація всього послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження;

ЗК 3 Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4 Здатність створювати та розвивати нові наукові ідеї;

ЗК 5 Знання відповідних стандартів, необхідних для наукового дослідження й публікації наукових праць.

ЗК 6 Опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою відповідно до специфіки своєї спеціальності в усній та письмовій формі;

ЗК 7 . Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі. .

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел..

ЗК 10. Здатність працювати автономно.

<p>Спеціальні компетентності(СК)</p>	<p>СК 1. Знання основних подій і процесів української тасвітової історії;</p> <p>СК 2. Знання інформаційного управління науковим дослідженням;</p> <p>СК 3. Знання роботи з різноманітними історичними джерелами.</p> <p>СК 4. Знання можливостей та основних напрямів наукової співпраці у сфері історичної науки;</p> <p>СК 5. Уміння правильного аналізу відповідних історичних джерел, при проведенні наукових досліджень;</p> <p>СК 6. Уміння застосовувати на практиці принципи комплексного дослідження в історії, археології та в інших допоміжних історичних дисциплінах;</p> <p>СК 7. Уміння планувати й підготувати різні типи занять з історії, археології та уміння використання відповідних технологій навчання;</p> <p>СК 8. Уміння правильно використовувати методологічні основи наукового дослідження в галузі історичної науки та освіти;</p> <p>СК 9. Здатність використання у науковому обігу та спілкуванні відповідної термінології рідною чи іноземною мовою;</p> <p>СК 10. Здатність до організації та управління командної діяльності, в питаннях наукових досліджень та педагогічної діяльності;</p> <p>СК 11. Здатність до індивідуального дослідження.</p> <p>СК 12. Здатність до особистої відповідальності та автономної ініціативи у своїй професійній діяльності;</p>
<p align="center">8-Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>РН 1. Знання основних концепцій філософії та історичної методології для загального вивчення розвитку історичної науки;</p> <p>РН2. Знання основ розробки та виконання науково обґрунтованого плану інноваційно-дослідницького завдання та репрезентації його у вигляді відповідного дисертаційного проекту;</p> <p>РН 3. Знання відповідних професійно-етичних норм та моральних цінностей у своїй професійній та життєвій діяльності;</p> <p>РН 4. Знання термінології з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p>РН 5. Знання теоретичних і практичних проблем сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю;</p> <p>РН 6. Знання психічних властивостей людини як цілісного утворення, та його зв'язок з навколишнім природним і соціальним середовищем;</p> <p>РН 7. Розуміння основних напрямків розвитку системи вищої освіти;</p> <p>РН 8. Здатність володіння навичками вибору методів і засобів вирішення задач наукового дослідження;</p> <p>РН9. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій</p>	

діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управлінні науковими проектами тощо;

РН 10. Здатність правильного планування свого часу для найбільш ефективного проведення своєї наукової або педагогічної діяльності;

РН 11. Здатність професійного використання української мови у своїй науковій діяльності;

РН 12. Здатність професійно стежити за новітніми вітчизняними і світовими науковими публікаціями, для використання їх у своїй науковій діяльності;

РН 13. Здатність визначати, аналізувати та поєднувати інформацію з різних історичних, архівних і археологічних джерел для вирішення відповідних наукових завдань;

РН 14. Вміння здійснювати аналітичний підхід до дослідження різних галузей історичної науки та археології;

РН 15. Здатність професійної орієнтації у політичних подіях та основних напрямках історичного розвитку сучасного світу та вітчизняної історії;

РН 16. Здатність спілкуватися у з науковою та громадськістю спільнотою у галузі своєї професійної діяльності;

РН 17. Здатність професійного використання іноземних мов для активної співпраці та презентації результатів своїх досліджень міжнародному науковому співтовариству

РН 18. Здатність до саморозвитку та самореалізації впродовж своєї професійної діяльності;

РН 19. Здатність нести відповідальність за навчання та наукову діяльність своїх студентів і аспірантів;

РН 20. Здатність до автономності у своїх наукових дослідженнях.

РН 21. Підготовка та публікація наукових статей, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей у фахових і інших наукових виданнях;

РН 22. Участь у виконанні бюджетних та позабюджетних науково-дослідних програмах.

РН 23. Участь з доповідями у вітчизняних і міжнародних конференціях, семінарах, форумах.

РН 24. Підготовка і публічний захист дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради

9-Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187:
-----------------------------	---

Матеріально-технічне забезпечення	Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187:
--	--

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Комп'ютерні класи, навчально-методичні комплекси, підручники та дидактичні матеріали згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187:
---	--

10-Академічна мобільність

<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.</p> <p>Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.</p>